

Nu mică mi-a fost bucuria cînd am constatat și de astă dată că gîndurile și dorința mea au șanse de împlinire.

Vă veți convinge singuri de afirmația mea, ascultînd comunicările muzicienilor noștri — făcute în cele două ședințe de astăzi, în cadrul prezentului Simpozion.

Permiteți-mi să avansez felicitările și în același timp să urez lucrărilor mult succes.

Mulțumesc încă o dată în numele tuturor calităților mele oficiale, la care adaug și pe cea mai sensibilă, pe cea de bătrîn iubitor al muzicii și culturii românești, de modest ostenitor și de mulți ani, în acest domeniu — mulțumesc, zic, tuturor care cu pasiune și competență pun o fărîmă din suflet la temeliile acestei muzici și culturii românești, contribuind la înflorirea României noi și la ridicarea prestigiului ei în lume, — datorie de onoare pentru fiecare om, pentru fiecare cetățean, care s-a născut și trăiește pe aceste binecuvîntate meleaguri.

Și cînd urmașii noștri vor cerceta volumul tipărit, cuprinzînd comunicările ținute în acest simpozion, vor înțelege că strădaniile noastre modeste de astăzi au avut rostul lor, la vremea lor și pentru toate vremurile, în care România noastră va străluci.

CINSTIRE ILUSTRULUI MUZICIAN

de Mihnea GHEORGHIU

Organizînd sesiunea de comunicări științifice a Centrului de studii „George Enescu”, am înțeles să subliniem și sub semnul întregii noastre culturi naționale, cinstirea pe care o dăm omului și artistului Enescu, să înțelegem emoția cu care ascultăm mereu operele sale, în contextul universal în care ele au ajuns să fie receptate, ca esențială manifestare muzicală românească.

Reuniunea de astăzi exprimă, de asemenea, atenția pe care Academia o acordă studiilor enesciene, activității Centrului de studii ce poartă numele ilustru al acestui poet al sonorităților, al acestui mare maestru al arcului, al claviaturii și al baghetei de dirijor, acestui stilp de porfir al artelor române, asemuit, în celelalte, lui Eminescu și Brîncuși.

Cinstim în Enescu pe unul dintre cei mai străluciți fii ai poporului nostru, autentic exponent al spiritualității românești, pe omul unei uluitoare dotări, împlinite de o îndîrjită și permanentă încordare, de activitate și creație, pe toate planurile artei sale, înscrise organic în cultura românească, pe Românul născut „pe-un picior de plai, pe-o gură de rai”...

Cinstim pe artistul acelei — necuprinse și de necuprins în cuvinte — bucurii a trăirii profunde, a cufundării integrale în lumea emoției artistice, lumea sincerității și simplității, a păcii și înțelegerii între oameni înfrățiți prin artă, a dorințelor sale neostenite și a darurilor aproape miraculoase de expresie prin sunete ce, pe seama proceselor de elaborare artistică, pornesc din inimă și se întorc la inimă, răscolesc și îndeamnă, invită și consolează.

Cinstim pe corifeul muzicii naționale românești, care, cu ancestralele ei virtuți melodice și alcătuirii ritmice specifice, a pătruns și s-a afirmat o dată cu istoria poporului, și pe acela care prin neobosita-i dăruire artistică de compozitor, interpret și dascăl, și-a sublimat avuția străbună în marea artă universală a vremii noastre, în lumea valorilor durabile ale culturii europene a secolului.

Cu rădăcinile ei firești, puternice și subtile, răsărind din universul simțirii artistice a poporului său, arta lui Enescu s-a ridicat — prin efor-

tul elaborării al transpunerii și înveșmântării în grai personal și alcătuirii ei minuțioase, prin purificatoarea tensiune la care a fost solicitată și antrenată — la un nivel de realizare care a făcut-o aptă să circule și să ne reprezinte cu binecuvântat și binecunoscut succes în toate colțurile țării sale și ale lumii sale, infinite în spațiu și-n vreme. Artist antemeritor, Enescu s-a dovedit același modest, harnic și lipsit de ostentație făuritor de valori noi, deschizător de noi făgașuri în peisajul muzical contemporan, **maestro** — ca odinioară Virgiliu pentru Dante.

Al 6-lea Festival Internațional „George Enescu” ne-a reîntâlnit cu arta și cu prietenii marelui nostru artist. Nimic mai firesc, deci, decât marele interes pe care nu numai publicul ascultător — criteriu al eficienței artistice — dar și confrății muzicieni, și alături de dînșii toți oamenii de cultură și de știință, îl vădesc pentru opera sa, pentru personalitatea lui creatoare. Așa se explică, desigur, bogata bibliografie ce i-a fost închinată încă din timpul vieții, ca și preocupările de cercetare mai recente, organizate de Academie, în cadrul Institutului de istoria artei, sau sprijinite de Uniunea Compozitorilor, ori de instituțiile specifice de învățământ superior, conservatoarele, de filarmonicile de stat, de Opera română și bineînțeles, Muzeul Enescu.

Acestei etape, — care am putea să considerăm că s-a încheiat cu monumentală monografie recentă în două volume, — îi urmează o alta, cu trăsături mai bogate și mai precizate, de cunoaștere, popularizare și difuzare a artei lui Enescu la noi în țară, ca și în străinătate.

O dată cu deschiderea acestei prime sesiuni oficiale, sîntem convinși că se vor înregistra noi rezultate științifice în prezentarea, analiza, interpretarea și situarea operei lui Enescu în contextul său firesc, în ambianța cultural-muzicală în care s-a desfășurat prodigioasa lui activitate, ca și-n actualitatea care-l celebrează. Intenționăm, de asemenea, să stimulăm valorificarea acestor studii, desigur atît prin publicare, cît și prin noi sesiuni, conferințe, cursuri, stagii de specializare sau de informare, care să însoțească manifestările muzicale intrate în tradiție.

Evident, toate aceste noi cerințe nu vor putea fi împlinite decît prin polarizarea unui cerc larg de cercetători și colaboratori din institutele de cercetare și de învățământ superior, din Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor, — al cărei președinte, — colegul Ion Dumitrescu — depune în direcția aceasta un zef remarcabil, — ca și din instituțiile muzicale — din țară și de peste hotare, — corespunzător caracterului de universalitate al fenomenului Enescu.

Acestea sînt, în linii mari, și orientările adoptate recent de Prezi-diul Academiei de Științe Sociale și Politice, în ce privește activitatea Centrului „Enescu”, instituție specializată pentru studiul și cultivarea prestigiului operei enesciene.

Considerăm că instituționalizarea cercetărilor enesciene — care exclude, totuși, orice caracter limitativ — răspunde necesității de concentrare a forțelor pentru dezbateră problemelor creației muzicale contemporane și că ea contribuie la asigurarea climatului fertil de cooperare între toți factorii, din țară și de peste hotare, care se devotază realizării țelurilor și obiectivelor acestui Centru.

Iată temeiurile pentru care ne bucurăm că putem lua astăzi parte sub această venerabilă cupolă, la prima sesiune de comunicări științifice, organizată de Centrul de studii „George Enescu” al Institutului de istoria artei, și de Uniunea Compozitorilor, încredințați că o sesiune de comunicări închinată personalității artistice a lui Enescu este nu numai un omagiu academic, dar și un act de cultură.

Există în stufosul și subtilul roman al lui Proust, **A la recherche du temps perdu**, o pagină de elegantă poezie, în care este evocat Enescu, cîntînd **Sonata** lui Franck. Un critic român a identificat-o și a făcut-o cunoscută recent în presa noastră literară. Am remarcat, în programul sesiunii noastre, alte cîteva descoperiri și observații similare interesante. Cîmpul este larg și seducător, iar recolta va răsplăti din belșug munca și talentul fiecărui cercetător. Nu ne rămîne decît să le urăm spor și noi succese, tuturor, iar dumneavoastră să vă mulțumim pentru această colegială și cordială prezență.